

Послѣ дѣдо Добри подръпна сина си за пояса и когато той се понаведе до лицето му, старецътъ додаде глухо:

— Учительтъ е харно момче, токо... той днесъ е тукъ утрѣ го нѣма, а ние и на гробищата ще лежимъ единъ до другъ: това да не забравятъ хората, сине?

III

Селото заспа, утрошени сж снагитѣ отъ дѣлгия трудовъ день, а пробудата утрѣ ще е пакъ въ тѣмни зори.

Засна селото. И се разшуми Банковата крѣчма до общиската канцелария. На дѣлга маса се димѣха двѣ печени гойни шилета и лѣеше се анхиалско вино. На чело седѣше Брайковъ, отъ дѣсната му страна бѣше новиятъ помощникъ кметъ Наню Чорбаджи, а отъ лѣво—стариятъ такъвъ. И редѣха се по тѣхъ старитѣ: Блажътъ, Катерински, по-стариятъ отъ Колишърковитѣ, Станко Грошътъ и гѣномахаленецътъ Бойчо Маринкинъ. Той дѣржеше съ Пеню Стойковъ, който водѣше цѣлата горня махла и комуто една нощь незнайни хора бѣха изкоренили лозето. И Брайковъ мислѣше сега: „щомъ ни е зачель Бойчо Маринкинъ, на добро е,—онова куче, Пеню Стойковъ, е клекналъ най-послѣ и не ще шава“.

— Огъ другата страна на масата, тѣкмо срѣщу Брайкова, седѣше общинскиятъ писарь, а до него бѣше бакаль Стою. Този водѣше въ селото 10-15 сиромаси, които му бѣха задължнили. Всички бѣха подписали прошението до окрѣжния управителъ за отстранението на кмета—сѫщото онова, което бѣше съставилъ дѣржавниятъ бирникъ и което общинскиятъ писарь нареди да се скжса. Всички стари знаеха че бакаль Стою е потрѣгналъ съ бирника и ще иска да мжти водата на селото. Но ето, той бѣше зачель кмета, значи, не имъ е здрава работата на онези—Странджевитѣ.

Брайковъ засукваше мустакъ и отъ врѣме на врѣме загледваше бакаль Стою изподъ вѣжди.

И бакаль Стою не издѣржа.

— Така трѣбва, кмете,—викна той;—посѣбери ни ти о врѣме и по свий ни юздитѣ, защото такова врѣме е дошло, други вече ни събирать и ни присвиватъ къмъ своето.

Брайковъ се изсмѣ отлекчен.

— Ей, човѣкътъ си каза, каквото му тежи на сърдцето — ха-ха-ха! — хвѣрли той приказката си на цѣлата маса и всички се смѣлчаха. — Зная азъ, кждѣ ги стиска ботуша тия тамъ, службашитѣ около изпѣдения даскалъ, ама нѣма да ги огрѣ!—додаде и се чукна съ бакаль Стоя.

— Трѣбва, трѣбва и ние да се постегнемъ, кмете, обади се прѣдишниятъ помощникъ кметъ.—Не бива никой да се